

Književne novosti

Knjižna božična in novoletna darila. Troje lepih knjig naših pisateljev-prvakov se nam je poslalo na ogled, in sicer:

1. „Zlatorog“, narodna pravljica izpod Triglava, napisal A. Aškerc. V Ljubljani 1904, založil L. Schwentner. Cena 1 K 60 h, po pošti 1 K 70 h.

2. Oton Zupančič: „Čez plan“. V Ljubljani 1904. Založil L. Schwentner. Cena elegantno broširane izdaje 2 K, po pošti 2 K 10 h; panteonska izdaja (v usnje vezana z zlato obrezo) 3 K, po pošti 3 K 10 h.

3. Ksaver Meško: „Ob tihih večerih“. V Ljubljani 1904. Izdala Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. Cena 3 K 50 h.

Oceno vseh teh knjig prinesemo pozneje.

Silvin Sardenko: „V mladem jutru“. V Ljubljani, 1903. V zalogi „Doma in Sveta“. Tiskala „Katoliška tiskarna“. Cena 1 K 50 h, po pošti 10 h več. Tudi oceno te knjige prinesemo pozneje.

A. Aškerc: Dva izleta na Rusko. Črtice iz popotnega dnevnika. Ljubljana 1903. L. Schwentner. Cena 1 K, po pošti 1 K 10 h.

Med najzanimivejše spise „Ljubljanskega Zvona“ v preteklem letu spadajo potopisne črtice, ki jih je priobčil g. Aškerc pod gorenjim naslovom. Bila je srečna misel, napraviti pretisk teh črtic ter jih izdati kot samostojno knjigo, ker je ves spis res nekaj zaokroženega, celotnega. Ne gre, da bi se spuščali v podrobno kritiko tega dela Aškerčevega, s katerim je zamašil precejšnjo vrzel v naši neprebogati potopisni literaturi, ker bi se nam očitalo morda, da govorimo „pro domo“. Poudarjamo le, da so pisane te črtice z občudovanja vredno objektivnostjo, a da nosijo navzlic temu na sebi pečat pisčeve individualnosti. Prepričani smo, da si nabavi knjižico tudi marsikdo, ki je že čital Aškerčev spis v našem listu, ker zasluži, da se ji odkaže samostojno mesto v biblioteki. Tem raje še pa morajo seči po knjižici tisti, ki potopisa dozdej niso čitali.

—k.

Dr. Franc Kos: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. Prva knjiga. Ljubljana 1903. Založila in izdala „Leonova družba“ v Ljubljani. LXXX + 415.

Dolgo časa je pričakoval slovenski narod svoje zgodovine, vsi njegov sosedi in tudi bratski slovanski narodi se ponašajo že dalj časa s temeljitimi razpravami in izvrstnimi zbirkami listin in aktov za domačo povestnico. Razna slovenska društva so dosedaj izdajala bolj ali manj vredna zgodovinska dela, nobenemu pa ni prišlo na um, da je treba najprvo ves material zbrati, kritično ga predelati in potem izdati. Šele na podlagi takega kritičnega materiala je lahko napisati nepristransko zgodovino. Kar so druga društva zamudila, to hoče popraviti „Leonova družba“, ki je izdala prej omenjeno Kosovo knjigo. Knjiga obsega dva dela: zgodovinski pregled in gradivo. Prvi del seznanja čitatelja v kratkih in jedrnatih potezah z zgodovino Slovanov in Slovencev do leta 800. Kos je to dobo večinoma že prej predelal v raznih temeljitih člankih: v „Spomenici“, „Letopisih Matice Slovenske“ in „Izvestjih muz. društva za Kranjsko“. Raznim trditvam, ki se nahajajo v zgodovinskem pregledu, bi lahko ugovarjali, ker nemški in slovanski učenjaki